

Sveriges berättelse om Sverige

En narrativanalys om rapporteringen kring den svenska
säkerhetspolitiken

Abstract

Globaliseringen har gjort världen mindre, samtidigt som maktförhållanden har förändrats. I takt med utvecklingen har en teknologisk förändring skett, vilket har genererat i nya säkerhetshot. Nyhetsmedier rapporterar om "hotbilder" mot Sverige, vilket följande forskning tar avstamp i. Arbetet utgörs av en narrativ forskningsanalys, vars syfte är att beskriva och återge en större förståelse inför den svenska säkerhetspolitiken. Utifrån huvudhypotesen att retoriken kring den svenska säkerhetspolitiken har förändrats under 2010-2016, kommer utformningen av undersökningen att belysa hur retoriken i svenska nyhetsartiklar har sett ut under de sex observerade åren. Arbetet kommer med hjälp av globaliseringen som förklaringsfaktor undersöka möjliga bakomliggande faktorer som påverkat olika aktörers uttalanden om landets säkerhetspolitik. Undersökningens huvudsakliga syfte var att skapa en övergripande och sammanfattande bild av utformningen och innehållet i rapporteringen kring Sveriges säkerhetspolitik, i takt med att världen har förändrats och att globaliseringen har skapat nya hotbilder. Undersökningens resultat stärker vår hypotes om att den svenska säkerhetspolitiken och retoriken kring den har förändrats, där globaliseringen har skapat nya hotbilder. Sveriges berättelse om Sverige.

Nyckelord: säkerhetspolitik, retorik, globalisering, Sverige, förändring

Antal ord: 9786

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
1.1	Inledning.....	1
1.2	Syfte, hypoteser och frågeställning.....	2
1.3	Avgränsning, källkritik och urval av artikelmaterial.....	2
1.4	Tidslinje.....	4
2	Metod	5
2.1	Narrativanalys.....	5
3	Teori	6
3.1	Politik i relation till medialisering, medie- och politiklogik.....	6
3.2	Globalisering.....	8
4	Analys	10
4.1	Säkerhetspolitisk retorik under åren.....	10
4.2	Ett narrativ om år 2010.....	10
4.3	Ett narrativ om år 2011.....	12
4.4	Ett narrativ om år 2012.....	14
4.5	Ett narrativ om år 2013.....	15
4.6	Ett narrativ om år 2014.....	18
4.7	Ett narrativ om år 2015.....	19
4.8	Ett narrativ om år 2016.....	21
4.9	Hypotesprövning: hypotes 1.....	22
4.10	Hypotesprövning: hypotes 2.....	23
5	Diskussion	24
5.1	Sammanfattande kommentar och vidare forskning.....	25
6	Referenshänvisning	26

1 Introduktion

1.1 Inledning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap beskriver att förändringstakten i omvärlden utvecklas allt snabbare och att konsekvenserna av olika händelser ofta är svåra att förutse. Globaliseringen har gjort världen mindre och har samtidigt påverkat individens levnadssätt. Parallellt har globaliseringen även förändrat säkerhetspolitiken och gjort det allt svårare att skilja på nationell och internationell säkerhet.

Efter 2010 har omskakande händelser skett på nationell och internationell nivå, vilket har påverkat den svenska nationella säkerhetspolitiken. Spänningar från Rysslands aktioner i Ukraina och kränkningar mot nationella gränser är företeelser som har lett till att Sverige har beslutat att införa förändringar i den svenska säkerhetspolitiken, exempelvis genom att försvaret har förstärkts genom en stridsgrupp på Gotland. Samtidigt har Arabiska våren, Syrienkriget och dess efterspel haft en påverkan på Sverige, där ett medlemskap i Nato har hamnat på Sveriges dagordning. Det går vidare att fastställa att det som sker i omvärlden också påverkar Sverige. Sverige arbetar med olika säkerhetspolitiska instrument för att klara samtidens hot och risker, där ett sätt utgår utifrån en *politisk logik*, som syftar till att informera samhället om den aktuella säkerhetspolitiken (Strömbäck 2009, s. 388). Både Europakonventionen och FN:s universella deklaration om de mänskliga rättigheterna belyser yttrandefriheten, där statens politiska ombud arbetar kommunikativt för att värna om folket, demokratin och dess säkerhet (Regeringens hemplats för mänskliga rättigheter, 2016). Denna medialiserade politik går att skildra i dagspress. Följande studie ämnar att huvudsakligen granska en huvudhypotes om att retoriken i offentliga uttalanden från offentliga företrädare kring Sveriges säkerhetspolitik har förändrats från 2010 tills 2016. Enligt en socialkonstruktionistisk begynnelsepunkt är nyhetsmedier inte enbart förmedlare av verkligheten, utan också skapare av den. Vi hävdar vidare att en individs föreställning om en händelse beror till stor del av hur olika medier rapporterar kring händelsen. Ur ett medielogik-perspektiv motiverar vi således att det är betydelsefullt att studera nyhetsmediers rapportering om den svenska säkerhetspolitiken. Vi ställer oss samtidigt frågandes inför om en allt mer sammankopplad, integrerad och globaliserad värld har betydelse för synen på hanteringen av säkerhet.

1.2 Syfte, hypoteser och frågeställning

Utifrån ett intresse av hur säkerhetspolitiken belyses i texterna, utgår undersökningen utifrån en granskning av offentliga uttalanden från huvudsakligen politiska aktörer som har uttalat sig kring Sveriges säkerhetspolitik. Nyhetsartiklar som ämnas att granskas är publicerade i antingen Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet eller Aftonbladet. I artiklarna ingår uttalanden av aktörer såsom bland annat Sveriges försvarsminister, överste befälhavare, säkerhetsexperter, ansvariga inom militären, myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt ministrar och partiledare.

Syftet med forskningsarbetet är att genomföra en hypotesprövning genom att analysera hur retoriken kring säkerhetspolitik över tid har förts med hjälp av de artiklar och uttalanden som undersöks. En hypotes är ett antagande om någonting som är avgränsat i tid och/eller rum. Det finns en medvetenhet om att studiens resultat kan förkasta hypoteserna eller vinna stöd i analysen (Esaiasson 2012 et.al, s. 38-39). Valet av forskningsområde utgår från ett genuint intresse rörande Sveriges säkerhetspolitik, där resonemang om att det finns en koppling till globaliseringen förs. Utifrån en narrativanalys kan ett narrativ om den svenska säkerhetspolitiken födas som behandlar hur förändringarna i retoriken har sett ut, och belysa varför det skett förändringar i förhållande till politiska händelse under året. De utvalda artiklarna som avses granskas i arbetet strävar mot att ge en generell förståelse inför förändringen i retoriken under de gångna sex åren (Esaiasson 2012 et.al, s. 38-39). Uppsatsarbetet utgår från dels de två följande hypoteserna, där den förstnämnda är den primära hypotesen och följande en frågeställning:

Hypotes 1: “Retoriken kring den svenska säkerhetspolitiken har förändrats under tidsperioden 2010-2016”

Hypotes 2: “Sverige har inte längre samma roll som neutral aktör”

Frågeställning: “Kan globaliseringen ha påverkat Sveriges säkerhetsläge?”

1.3 Avgränsning, källkritik och urval av artikelmaterial

Studiens material utgår från vetenskapliga artiklar inom valt forskningsområde, där primärmaterialen består av artiklar ur svensk dagspress. En avgränsning kring valet av nyhetsmedier utgår främst ifrån deras storlek och spridningsområde. De utvalda artiklarna är publicerade av bland de största nyhetsdistributörerna i

Sverige, där tidningar är av spridd politisk beteckning. Dagens Nyheter anses vara "oberoende liberal", Svenska Dagbladet "oberoende moderat" och Aftonbladet "oberoende socialdemokratisk". Det finns därmed en risk att författarens ideologi kan lysa igenom i nyhetsartiklarna eller att innehåll avsiktligt är påverkat av avsändarens intressen, men efter noga genomgång av källmaterialet går att fastställa att artiklarna håller en hög grad oberoende (Esaiasson 2012, s. 283-284-285).

De inhämtade artiklarna är producerade från 1 januari 2010 till 31 oktober 2016. Avgränsningen av tidsperiod grundar sig att det ur ett forskningsperspektiv är intressant att skildra en förändring under en smal tidsperiod, där arabiska våren motiverar arbetets avstamp i 2010 (Globalis 2016). Valet av 31 oktober 2016, motiveras bero på att hela 2016 inte var möjligt att analysera eftersom arbetet är framtaget innan årets slut. Valet av tidsspann motiveras även i att det går att påvisa att många politiska händelser har skett under år 2010-2016 som kan haft en påtaglig inverkan på den svenska säkerhetspolitiken. Den valda tidsperioden präglas av allt från Syrienkriget till terrordåd, men även regeringsskiftet i Sverige. Fram till 2014 var det Alliansen med Moderaterna i spetsen som satt i regeringen, men efter riksdagsvalet i september samma år valdes Socialdemokraterna till att leda landet. Uppsatsarbetet tar hänsyn till regeringsbytet, då politiska åsikter kan förändra och styra innehåll i uttalanden om Sveriges säkerhetspolitik.

Utifrån granskning av artiklar som har publicerats under tidsperioden 2010-2016, bistår artiklarna arbetet med centrala delar som har varit av betydande i skapandet av ett narrativ om den säkerhetspolitiska retoriken i svensk press. Urvalet av artiklar som använts som primärmaterial i denna undersökning är framtagna med hjälp av artikelsök i Lunds universitets mediearkiv Retriver. Utefter det insamlade materialet har det skapats ett narrativ om den politiska retoriken kring den svenska säkerhetspolitiken.

Databasen Retriver bistår undersökningen med att tillföra korrekt källmaterial som har producerats vid den återgivna tidpunkten och av den nämnda författaren. Äkthetsbedömningen utgår från en överblick av det inhämtade materialet, samt ur ett förtroende inför databasen (Esaiasson 2012, s. 282-283). Nyhetsartiklarnas innehåll bedöms som äkta, då händelser belyses av skilda svenska nyhetsbyråer och av journalister som i sin yrkesroll bör återge trovärdig information. (Esaiasson et.al. 2012, s. 283-284).

Motiveringen kring valet av källor, utgår i att det tillför undersökningen ett tillräckligt stort material. Artiklarna består endast av nyhetsartiklar där ledare, debattartiklar, krönikor eller motsvarande inte ingår i det observerade materialet. Avgränsningen har som avsikt att återge en objektiv bild av innehållet i artiklarna, där personliga eller politiskt färgade åsikter från skribenterna utlämnas. Utifrån ordkombinationer som är relevanta för forskningsområdet, har artiklar valts ut och analyserats djupgående. Sökorden som har använts till samtliga artiklar är; 'risk', 'hotbild', 'säkerhet', 'försvar', 'Sverige', 'globalisering' och 'beredskap'. I detta urval är 'säkerhet', 'försvar' och 'Sverige' ord som genomgående påträffades i samtliga sökningar och artiklar, medan resterande ord varierade.

Sökningsresultatet påvisar en generell bild av Sveriges säkerhetspolitik, samtidigt som de varierande ordkombinationernas bredd täckte skilda händelser.

De olika mediernas varierande skildringar av händelserna som det rapporterats om under 2010-2016 har vår forskning valt att ta avstånd ifrån och inte undersöka vidare, då detta hade blivit en annan forskning än det forskningsområde som ämnas att genomföras.

1.4 Tidslinje

Under åren 2010-2016 skedde en rad olika händelser runt om i världen som är aktuella i diskursen kring internationellt och svenskt nationellt säkerhetsläge. Med hjälp av en sammanfattande översikt över politiska händelser som skett nationellt och internationellt från 2010-2016 återges en större förståelse för incidenter som kan ligga bakom och påverka förändringar i den politiska retoriken om Sveriges säkerhetspolitik. Följande händelser har nyhetsmedier återkommande rapporterat om under åren:

- Arabiska våren (2010)
- Sprängningen i Stockholm på Drottninggatan (2010)
- Syrienkriget (2011-pågående)
- Usama Bin Ladens död (2011)
- Anders Behring Breiviks attacker i Oslo och på Utøya i Norge (2011)
- Nordkoreas kärnvapenprov (2013)
- Rysslands militära aktivitet (pågående)
- Terrorattackerna i Frankrike och Belgien (2015 och 2016)
- Riksdagsval i Sverige (det var riksdagsval 2010 och 2014, där regeringen byttes ut det senare året)
- Donald Trump - valkampanj och presidentval i USA (huvudsakligen 2015-2016)

2 Metod

2.1 Narrativanalys

Undersökningen utformas i form av en kvalitativ metod utförd som en narrativanalys. De publicerade artiklarna påvisar olika aktörers uttalanden och redogör information som belyser Sveriges säkerhetssituation och den svenska säkerhetspolitiken. Utifrån det insamlade materialet skall studiens hypoteser prövas, där studiens ena fokus utgår från att undersöka om det finns vissa tendenser i framförallt innehåll och ordval som har förändrats sedan 2010, och hur dessa förändringar i så fall sett ut. Undersökningens andra fokus utgår att skapa ett narrativ om det svenska säkerhetspolitiska läget, där syftet är att öppna upp för vidare forskning. Undersökningen utgår i att studera skillnader i innehållet i artiklar över tid, och inte de skillnader som uppfattas mellan de olika tidningarna och deras val av formuleringar. Utifrån detta kan det göras en mer djupgående läsning av artiklarnas innehåll och skapa ett övergripande narrativ om de studerade åren (Østbye, 2004:156). Narrativet gör att vår och andras situation i det politiska och kulturella landskapet tydliggörs, vilket skapas i ett sammanhang. Narrativa analyser är ett tvärvetenskapligt angreppssätt som kan visa insikter om samhället och politiken. Definition av vad ett narrativ är, är mångtydigt. En narrativanalys lånar idéer mellan områden (Robertson 2012, s. 221). Karaktäristiskt för en narrativforskning är att det sker en sammanflätning av teori och empiri, vilket även denna forskning ämnas göra. I nästa steg i undersökningen ämnas en hypotesprövning att utföras utifrån narrativet om den svenska säkerhetspolitiken under 2010-2016. Robertson (2012) belyser att forskare är överens om att vi strukturerar vår erfarenhet genom narrativet och att världen på så vis blir mer begriplig (Robertson 2012, s. 222-223). Att studera narrativer är ett sätt att lära sig hur makten reglerar förståelseprocesser i samhället och hur individen i relation till det, förstår sin omvärld (Robertson 2012, s. 225). Genom uppsatsens narrativa analys kan vi i vår roll som forskare förstå vad som har hänt, men också hur människor har förstått händelser och handlingar - det vill säga mening (Robertson 2012, s. 225). Narrativa analyser möjliggör att vi ser saker som en teknisk tolkning skulle förbises (Robertson 2012, s. 225).

3 Teori

I följande kapitel avses en redogörelse för studiens teoretiska ramverk. Det teoretiska ramverket ger en möjlighet att förstå det insamlade materialet och fundera kring vad som har bidragit till hur säkerhetsretoriken ser och har sett ut under de observerade åren. Teoriavsnittet avser att belysa mediernas inflytande över den politiska kommunikationen och politikens inflytande på mediernas kommunikation. Den ena teoridelen resonerar utifrån teorin om att den sociala och politiska världen inte helt kan skiljas från den språkliga världen. Uppsatsen utgår också utifrån att det finns ett ömsesidigt beroendeförhållande mellan media och politik och att det är viktigt att belysa då människor påverkas av rapporteringen som återges i medier. Kurunmäki (2012) beskriver att “språket ofta är mäktigare än vapen när det gäller politik” (2012, s. 179). I den andra delen av teorikapitlet ämnas belysa globaliseringens påverkan på den internationella och nationella säkerheten, som vi resonerar kan ha haft en betydande och formande roll på Sveriges säkerhetsläge och säkerhetspolitiska retorik.

Här tydliggörs även hur teorin medielogik och politisk logik kan förklara fenomenet med förändrad retorik inom säkerhetspolitiken. Vårt teoretiska ramverk kan hjälpa arbetet att skapa ett narrativ som därefter kan ligga till grund för vår hypotesprövning.

3.1 Politik i relation till medialisering, medie- och politiklogik

Strömbäck (2009) beskriver att det under de senaste 20 åren har blivit alldagligt att utmärka att det har skett en politisk medialisering. *Medialisering* innebär den dynamiska process där medier kan påverka andra sfärer i samhället, inklusive politiken (Strömbäck 2009, s. 387). En *politisk medialisering* berör hur ett politiskt system påverkas av och är anpassat till de krav som massmedier ställer i sin rapportering av den politiska världen (Strömbäck 2009, s. 385). Strömbäck (2009) resonerar att den politiska sfären i det moderna samhället har förlorat sin makt till den andra sfären, medierna.

Den politiska sfären innehåller ofta element bortanför individens egen erfarenhet, vilket gör mediernas rapportering mer mottaglig för individen (Strömbäck 2009, s. 386). Kurunmäki (2012) belyser i “Textens makt och mening” att politiker kan mena skilda saker när de använder sig av samma

begrepp (2012, s. 177). Begrepp kan vara otydliga eller ha flera betydelser, vilket kan förvirra mottagaren. Jordheim (2004) beskriver begrepp följande: ”det som gör ett ord till ett begrepp är att hela det politisk-sociala betydelsesammanhang som ordet hänvisar till - och används i - ingår i ordet” (Kurunmäki 2012, s. 178). Begreppshistoriska studier påvisar att det finns ett ömsesidigt förhållande mellan aktörer och diskurser. Likaså erkänner medielogiken sambandet, som är en teori som förekommer i diskursen kring medialisering av politiken.

Mediologik är ett begrepp som belyser vad och hur medier rapporterar. Medierna beskrivs vara styrda av ett samspel mellan mediets behov format av ett samspel mellan teknologiska villkor och förutsättningar, organisatoriska, institutionella, politiska och ekonomiska aktörer. Även mediepubliken och konkurrens om publikens uppmärksamhet ingår i samspelet (Strömbäck 2009, s. 385). Det är dessa skilda aktörer som formar och påverkar medierna och dess behov, snarare än att det är verkligheten som styr innehållet, resonerar Strömbäck. Ett mediums nyhetsvärdering består således av att anpassa sig till flera aktörer, än att endast porträttera en verklighet. Mediologiken styr även medierna och formar de sätt politiska företrädare kommunicerar och handlar. Samtidigt bevakar medierna händelseförloppet vilket slutligen påverkar och förstås av medborgare (Strömbäck 2009, s. 389). Strömbäck beskriver det som följande ”Ju mer medialiserad politiken är, desto större inflytande över politiken har medierna”. Mediologiken tenderar att påverka medieinnehållet, där element som människor antas vara intresserade av, rapporteras kring i konkurrensen om människors uppmärksamhet. En politisk logik påverkar medier att rapportera om det som är relevant och betydelsefullt för människor (medborgare) att veta (Strömbäck 2009, s. 388).

Jacobsson och Pierre (2009) resonerar att politiker har anpassat sig efter förändringar i medielandskapet, där att uttala sig som politiker i medier anses legitimt. Medier strukturerar, men det finns en otydlig bild hur och om medierna påverkar det som struktureras (2009, s. 331). Jacobsson och Pierre belyser synen på att medier har makt, men artikeln argumenterar för att både politiker och medier ger intryck av att dirigeras av det som vid ett visst tillfälle uppfattas som betydelsefullt och viktigt att strida för. Ett annat perspektiv som lyfts fram är mediernas förutsättningar att skildra och följa politik. Mediers nationella, europeiska och globala rapportering har dels genererat i att komplexiteten har ökat i politiska processer, men försvårar samtidigt för individen som vill förstå eller förändra händelseförlopp. Medier skildras ofta som ett verktyg för individer ska få en ökad förståelse inför politiska företeelser. Jacobsson & Pierre (2009) lyfter fram att detta är tämligen märkligt då många medier har små mediala resurser vilket i själva verket belyser mediernas svårighet att förmedla politik. Även mediala mekanismer, som berättarteknik spelar en avgörande roll. För att fånga åhöraren, präglas medier av att ständigt arbeta med tillspetsning, förenkling, polarisering, intensifiering och stereotypisering av språket. Politik skildras ofta som ett strategiskt spel (2009, s. 332-33).

Medierna illustrerar en bild av en verklighet som individen tror på mer än den faktiska verkligheten, menar Strömbäck. Individer skapar åsikter utifrån det press och annan massmedia illustrerar, där den medierade verkligheten upplevs mer verklig än verkligheten. *Den medierade verkligheten* definieras följaktligen som den information och kunskap som en individ enbart får förmedlad av ett medium och är ofta den enda form av verklighet som människor har tillgång till gällande skildringen av politik (Strömbäck 2009:385-386). Det ovannämnda teoretiker har gemensamt är en bild av att den sociala och politiska världen inte helt kan skiljas från den språkliga världen. När det kommer till politik, är språket ofta mäktigare än vapen resonerar Kurunmäki (2012, s. 179).

3.2 Globalisering

Med takt att utvecklingen kring kommunikation och resor har ökat, har avstånden i världen minskat. *Globaliseringen* har inte bara påverkat människors sätt att leva, utan även suddat ut linjerna mellan internationell och nationell säkerhetspolitik. Gränslösheten gör oss oberoende på individuell nivå, men också mer beroende av varandra än någonsin förr på den internationella arenan. Det finns en utbredd debatt om vilka effekter globaliseringen leder till, men något som fenomenet har en tydlig inverkan på, är när det gäller den nationella och internationella säkerheten och hur de båda blir mer och mer sammanvävda (MSB 2016).

I ”The Globalization of Security – State Power, Security Provision and Legitimacy” resonerar Mabee (2009) att globalisering har haft ett viktigt och tydligt inflytande när det kommer till förändringen och skiftet av internationaliseringen av den nationella statsmaktens organisation (2009, s. 141). Fenomenet globalisering har använts för att analysera och observera förändringar i internationella relationer, och är inte nödvändigtvis något nytt eller något som hotar staterna i sig (Mabee 2009, s. 32). Något som är viktigt är att hitta sätt att samarbeta på för att bekämpa hotet mot nationer och stater. Det finns en oro som följer med det stora säkerhetshotet i världen idag. Utmaningen ligger inte längre hos de självständiga staterna, utan i samarbete hos den internationella och globala gemenskapen (Mabee 2009, s. 3).

Det mer sammanlänkade och teknologiskt utvecklade samhälle vi lever i idag resulterar i nya hot mot både internationell och nationell säkerhet. När politik diskuteras i samband med globalisering, blir det ett erkännande om att det inte längre handlar bara om nationell och territoriell politik. Globaliseringen kännetecknas av en försvagning av politiska institutioner som stater och ett större inflytande på internationella angelägenheter. Fenomenet resulterar i en förbättrad koppling mellan alla världens hörn, vilket i sin tur framkallar en stark känslighet och medvetenhet om även de mest avlägsna händelser (Goetschel 2000, s. 259-260).

Det breda begreppet globalisering innehåller fenomen som berör alla delar av ett socialt liv. Många politiska teorier har något att säga om begreppet. Om dess komponenter, påverkan och effekt på internationell säkerhet (Kapitonenko 2009, s. 686). Genom att människor närmar sig varandra och delar kommunikationsverktyg, förminskas risken för missuppfattningar och underskottet av information. Detta genererar i ökad säkerhet och mindre våld. Men globalisering är mer komplext än så (Kapitonenko 2009, s. 585).

Globalisering skapar flera olika influenser på internationell säkerhet. Det minskar tidsrummet för beslutsfattande, men ökar samtidigt riskerna för strukturellt våld genom att ojämnt påverka olika samhällen. Globalisering förskjuter samtidigt maktbalansen och skapar nya idéer om världspolitiken. Globalisering betyder inte mer säkerhet, men däremot nya utmaningar (Kapitonenko 2009, s. 586). Globaliseringens framväxt och djup skapar en ny utmaning för global säkerhet. Globalisering är inte endast en politisk process, men den har kraftigt och snabbt förvandlat världsordningens politiska grund. Idag har inte staten monopol i internationella frågor. Stater har idag gränsöverskridande, transnationella relationer. Ömsesidiga relationer mellan internationella aktörer har förstärkts med en globaliseringsprocess.

Globaliseringens påskyndande av politiska processer gör att utfallen kan bli sårbara. Genom att öka kommunikation, informationsflödet, teknisk utveckling och utbyte, kan globalisering skapa en ny miljö för internationella aktörer att operera i. Det kräver anpassning av säkerhetsmekanismer och framkallar samtidigt en våldsam reaktion från de som inte kan hålla takten (Kapitonenko 2009, s. 800).

4 Analys

Uppsatsens analys består av tre delar. Den första delen presenterar materialet i ett narrativ om retoriken kring Sveriges säkerhetspolitik, där uttalanden i artiklar kategoriseras i tidsordning i relation till viktiga nationella och internationella politiska händelser. Den andra delen av analysen består av en hypotesprövning som utförs utifrån det sammanställda narrativet om den svenska säkerhetspolitiken under 2010-2016. Slutligen avses vår frågeställning att besvaras och återge en avslutande diskussion och en sammanfattande kommentar om vårt resultat.

Arbetets undersökning har utgått från allt det material som togs fram under artikelsökningen, men slutligen var det några utvalda av dessa publikationer som användes mer djupgående och refererades till. Tendenser i retoriken har dock observerats från hela det framtagna materialet. I analysen av artiklarna är det inte journalisterna och sättet de förmedlar informationen som fokus ligger på, utan utgivaren och innehållet är det betydelsefulla i observationerna.

4.1 Säkerhetspolitisk retorik under åren

Genom att presentera sammanfattningar och exempel från undersökningens resultat, ämnas att nedan göra en narrativanalys samt beskrivning av rapporteringen av säkerhetspolitiska uttalanden under de sex observerade åren. Vanligt förekommande ämnen och områden som belysts under åren har observerats vara bland annat Nato-medlemskap, Rysslands militära hot och IT-frågor kopplade till säkerhet. Slutligen ämnas i resultatdelen av analysen att redogöra om arbetets hypotesprövningar stämde, samt besvara uppsatsens frågeställning.

4.2 Ett narrativ om år 2010

Det säkerhetspolitiska året 2010 går av det insamlade materialet avläsas som splittrat när det gäller svenska säkerhetsfrågor. Svenska partier belyses vara oense om vad som är bäst för Sveriges försvar och hur landets aktuella säkerhetsläge ser ut. Det gemensamma porträtterade hotet belyses vara Ryssland, men även den radikaliserade islamismens framväxt i förorter omnämns, samt cyber-konflikter

med webben som slagfält, omnämns i utvalda svenska tidningarna. Ledar- och debattsidor visar en politisk färgad diskussion kring Sveriges säkerhetspolitik. Arbetets forskning avser ändock att studera nyhetsartiklar, där en mindre mängd artiklar innehöll våra sökord, men där ett narrativ om 2010 års säkerhetspolitik redogörs.

Den 18 januari 2010 publicerade DN artikeln "Vi behöver nyansera bilden av Ryssland". I artikeln beskrivs folk och försvars årliga rikskonferens i Sälen. Tonen i artikeln är skarp, där en splittring i den regerande alliansen gällande försvarsfrågor skildras. Artikeln är uppbyggd utifrån försvarsministern Sten Tolgfors bemötande på folkpartiets utspel om ökade försvarsanslag. Artikeln beskriver Folkpartiets skildring av ett Sverige, vars försvarspolitik har nått en vändpunkt, med hänvisning till hotet från Ryssland. Jan Björklund (FP) presenterade under konferensen ett förslag på att bland annat stationera en militärbas på Gotland. På pressträffen på folk och försvars rikskonferens bemötte försvarsminister Tolgfors (M) kritiken med en skonsammare syn på landet i öst, där han resonerade att Sverige behöver en mer nyanserad bild av Ryssland. Tolgfors (M) nämnde Rysslands agerande i länder som Georgien, Tjetjenien och den militära upprustningen i Ryssland, men belyste å andra sidan att Ryssland försvarsutgifter endast är en tiondel av EU:s och att Rysslands eventuella militära ambitioner inte i praktiken går att finansieras. Utifrån tonläget i politikernas uttalanden i artikeln, går att avläsa att synen på hur pass allvarlig hotbilden mot Sverige är skiljer sig sinsemellan partierna. Men att en hotbild existerar och att det potentiella hotet är Ryssland, är förenligt bland samtliga partier. I artikeln redogörs också att den svenska försvarspolitik under 2010 kommer att påbörja ett skifte inom försvarspolitiken, där bland annat den svenska värnplikten kommer att avskaffas, men också att kraven ökar på att militära förband snabbt ska kunna sättas in i Sverige och utomlands. Ett representativt stycke ur artikeln som skildrar splittringen mellan partierna är den socialdemokraternas utrikespolitiska talesman Urban Ahlin som anser att regeringen sviktar i sin syn på Ryssland; "Först ses Ryssland inte som något hot och regeringen ger klartecken till gasledningen på Östersjöns botten, som kommer att öka den ryska militära närvaron i vårt närområde. Sedan är plötsligt Ryssland ett ganska stort hot. Jag tror regeringen försöker motivera försvarsanslagen och förbereda ett inträde i Nato genom att nu måla upp en annan bild av Ryssland" säger Urban Ahlin (S) (Stenberg, 2010).

Svenska dagbladet publicerade parallellt en artikel som belyser Sveriges säkerhetsläge där det svenska samhället skildras som naiva i deras opposition mot radikal islamism. I artikeln "Förortsoro het säkerhetsfråga" åskådliggörs svenska förhållanden när det gäller säkerhetspolitik och mänskliga rättigheter. I artikeln benämns begrepp som social oro och utanförskap. Extrema islamister i storstädernas förorter skildras som en "gruppering som utmanar rättsstaten". Folk och försvars ordförande Sture Nordh argumenterar i artikeln för att det nya inhemska säkerhetshotet skapar nya utmaningar för rättsstaten (SVD, Nilsson 2010). Aftonbladet rapporterade under 2010 att terroristpropaganda blir allt vanligare på digitala medier, där människor uppmanas att samla in pengar till

terrorism (Aagård 2010). I Svd den 8 augusti 2010 publicerades artikeln "Samverkan är viktig" det svenska säkerhetspolitiska läget beskrivs vara ömsesidigt beroende av andra länder, där begrepp som hotbild förekommer (El Mahdi 2010). Artiklarna under 2010 introducerade mångtaliga artiklar som skildrar ett nytt framträdande säkerhetshot mot Sverige, hotet på webben, vilket belyser en mer sammanlänkad värld. Den teknologiska utvecklingen av samhället, har genererat i nya hot, däribland cyberhoten, vilket berör såväl nationell som internationell säkerhet (Goetschel 2000, s. 259-260). Försvarsministern belyser att det globalt sker en upprustning inför aggressiva cyberattacker, där Sverige tillsammans med USA:s säkerhetsdepartement DHS omskrivs att under september månad ska ingå i en IT-övning (el Mahdi 2010).

4.3 Ett narrativ om år 2011

Precis som 2010, ger den säkerhetspolitiska retoriken i våra undersökta artiklar från år 2011 en tämligen splittrad bild av läget i Sverige. Mycket av det publicerade materialet fokuserar på problematik som finner sig långt från Sveriges nationella gränser. Detta i kombination med teknisk säkerhet, bland detta internetsäkerhet, ger en relativt övergripande beskrivning av rapporteringen under året. Även om problematiken i huvudsak befann sig utanför Sveriges gränser, fanns det en utbredd rapportering kring hur de olika händelserna påverkade Sverige. Globaliseringens påverkan syns tydligt här, då de omfattande händelser som sker har en påtaglig effekt på Sveriges säkerhetsretorik. IT-säkerheten är något som sammanlänkar hela världen i en ytterligare dimension. Det gör det lättare att kommunicera och suddar ut nationsgränserna. Ur ett globaliseringsperspektiv går det att se att hot inom cybervärlden kan komma varifrån i världen som helst (Goetschel 2000, s. 259-260).

I artiklar återfinns en rapportering om att terrorismen har nått Sverige i samband med terrordådet i Stockholm 2010. Detta skildrar en globaliseringseffekt - de internationella hoten når en ny nivå och faror, där terrorismen inte är riktade mot specifika nationer vilket tyder på ett globalt dilemma (Mabee 2009, s. 3).

År 2011 började med att Dagens Nyheter rapporterade om Sveriges viktiga roll i en global rustning mot cyberattacker. Läckta, hemligstämplade dokument från Wikileaks visade amerikanernas kartläggning av infrastruktur runt om i världen. Att nätet och internet nu även ingår i de traditionella arenorna för krigföring som luft, land, hav och rymden var ett faktum. "Vi är duktiga på IT-säkerhet och våra kunskaper är ett skäl till att vi får vara med" säger Rickard Oehme, chef på enheten för samhällets informationssäkerhet på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) (Rosén 2011).

Den svenska regeringen valde att inte kommentera hur de såg på USAs intresse för den svenska säkerhetspolitiken. Försvarsminister Sten Tolgfors pressekreterare Mikael Östlund menade att det inte fanns någon anledning att kommentera andra länders intresse i vår infrastruktur. Överlag tyder artikelns retorik på en positiv inställning till Sveriges roll i ärendet, där inga oroande kommentarer återfinns. Artikeln belyser förvisso ett nytt angreppssätt på krigföring, men där förberedande åtgärder beskrivs i ett relativt neutralt förhållandesätt (Rosén 2011).

Den tekniska säkerheten och internets roll i säkerhetspolitiken stod även i fokus i artikeln "FRA-lagen i vägen för jakten på terrorister" publicerad i Svenska Dagbladet. Sverige belyses ha ett sämre skydd mot nya terrorattacker och att det till stor del beror på FRA-lagen som försvårar Säpos arbete med att förhindra terrorbrott som exempelvis självmordsattentatet i Stockholm den 11 december 2010. Bombdådet visar på effekterna av lagen. Överstelöjtnant Bertil Höckerdahl uttalar sig i artikeln: "Generellt sett ser vi en nedgång i information sedan FRA-lagen infördes. Vi märker klart att Säpo inte får inrikta FRA. Det gör att det kommer mindre precis information till oss i NCT. Även Säpo lider av att de inte får den precisa information som de skulle kunna få från svensk signalspaning" (Holmström 2011). Som ett flertal tidningar rapporterar under 2011, skildrar artikeln en problematik med den utvecklade tekniken och hur den påverkar möjligheter och säkerheten. Retoriken är relativt skarp och överstelöjtnanten trycker på att systemet är bristfälligt och påverkar Sveriges säkerhet. En missnöjdhet visas. Medielogiken och medialiseringen av politiken är påtaglig här, då det visar hur tydlig inverkan medier har på rapporteringen kring olika politiska säkerhetsfrågor och hur valen av rapportering ser ut (Strömbäck 2009, s. 387).

Den svenska rapporteringen kring säkerhetsläget under 2011 redovisar om fler internationella angelägenheter. "Ökad risk för svensk trupp i Afghanistan" publicerad av Dagens Nyheter, berör hur säkerheten i de områden där svenska trupper befinner sig i Afghanistan inte har förbättrats utan snarare försämrats (Stiernstedt - Fredén 2011).

Under året publicerades även information om att det fanns partier som var positiva till att en EU-stridstrupp skulle ledas av Sverige under 2014. Landet skulle vara en ansvarig nation. Peter Hultquist (S) som var dåvarande ordförande i försvarsutskottet menade på att det inte handlade om något ledarskap för Nordic Battle Group under dåvarande mandat, men en ett bidrag med trupp (Olsson 2011).

Sveriges säkerhet och säkerhetspolitik belyses under 2011 något annorlunda från tidigare år. Sverige har tidigare varit ett relativt passivt land, som till stor del offentligt har haft en neutral och partsfri bild utåt, men som under 2011 verkar ta ett större kliv åt ett internationellt deltagande. Här är det inte medialisering, utan snarare politisk logik som har satt sin prägel. Globaliseringen både öppnar möjligheter för ett ökat samarbete, men sätter också press och krav ett samarbete, liksom det Mabee belyser (2009, s. 3). Det är tydligt att USA är engagerade i Sveriges nationella affärer, ändock kommenteras det inte vidare i artiklar. Trots den observerade förändringen i ställningstagande återfinns, är den

tämligen liten jämfört med år 2010. En kritisk retorik fördes under 2011, där försvaret porträtteras som alldeles för svagt. Trots en skiftning i tonläget, höll sig mycket av det innehåll som kunde utläsas ur det publicerade relativt långt ifrån något större ställningstagande. Under året var det inte något distinkt hot som belystes, utan det rapporterades om diverse olika säkerhetsfrågor som hade större och mindre betydelse. Retoriken var föga förändrad, men viss skillnad i ställningstagande kunde observeras.

4.4 Ett narrativ om år 2012

År 2012 redogör ett narrativ om en växande oro inför EUs framtid, terrorism, USA, Ryssland och hur omvärldens konflikter kommer att påverka ett Sverige, vars försvar beskrivs som "allt närmre en kollaps" (Holmström 2012). Globaliseringens påverkan på den nationella säkerhetspolitiken går finna i ett flertal rapporteringar under året.

Den 31 januari publicerade Dagens Nyheter artikeln "Expert varnar för terrorattack på nätet" där cyberrymden skildras som den nya militära arenan. De kommentarer som ges i artikeln gällande Sveriges säkerhetspolitik, skildrar att den svenska beredskapen mot cyberattacker är bland de bäst rustade i världen. Terrorister belyses som den grupp som utgör hotet, där USA vill öka samarbetet med Sverige i kampen mot terrorism (Stenberg 2012). Retoriken kring cyberhot påminner om rapporteringen från 2010, men där en mer positiv skildring om Sveriges beredskap återfinns. Globaliseringens effekter på säkerhetspolitiken går att argumentera för, där cyberhotet ses som ett globalt hot där ett globalt samarbete är nödvändigt (Mabee 2009, s. 3). "Det var den första officiella signalen om att den lugna omvärld som vi i Sverige tagit för given sedan 20 år kan vara på väg att gå förlorad"

Ovanstående citat är ett utdrag ur Svenska dagbladets artikel från den 17 september 2012 som belyser en säkerhetspolitisk diskurs som är återkommande i artiklar under år 2012. I delvis hemligstämplat material som regeringen hade begärt fram inför försvarsbeslutet 2014, utges en varning (för första gången sen kalla krigets slut 1991) inför att Sveriges stabilitet, välstånd och fred hotas. Tre statliga myndigheter beskriver rapportera om "oroväckande varningar" som har uppkommit ur trender i omvärlden. Den ena varningen berör att Eurokrisen visar att EU-samarbetet inte är så starkt som Sverige utgått ifrån. I en av rapporterna avslöjas ett skräckutfall, en kollaps för hela EU-samarbetet. "Det finns en risk att EU kollapsar - vad gör vi då för att detta inte ska hända? Det är inte alls givet att vi går mot en solklar utveckling mot en bättre framtid.."

Ovanstående citat återger överdirektör Nils Svartz vid Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, som är en av de tre myndigheterna som har ingått i uppdraget. Den skarpa retoriken kring säkerhetsläget skildrar ett svenskt försvar

som inte är tillräckligt, ett Europa som saknar förmågan att hantera kriser i närområdet på egen hand och ett USA samtidigt skiftar fokus från Europa till Asien (Holmström 2012). Globaliseringen har genererat i en samvaro där utmaningen för självständiga stater är att ingå samarbete i den internationella och globala gemenskapen (Mabee 2009, s. 3). Men globaliseringen har även gjort Sverige beroende av andra länder, vilket säkerhetsläget i artikeln belyser (MSB 2016). Begrepp som eskalering, risker och ett svårbedömt Ryssland illustrerar en skarp retorik kring säkerhetspolitiken (Holmström 2012).

Ett flertal artiklar publicerade under 2012 vittnar om ett underskott av anslag i försvaret, där kritik har förts av Överbefälhavaren Sverker Göranson. År 2012 rapporterade ett flertal nyhetstidningar om att den svenska regeringen underhåller information om Sveriges säkerhetspolitik och ett samarbete med Nato. Ett nordiskt samarbete till Nato belyses ha "väckt uppseende" hos Ryssland, där närmandet ses som ett hot av Kreml (Holmström 2012). I "Jas-insats hölls hemlig i Nato-övning" i Svenska dagbladet 21 juni 2012 framgår att försvaret av Sverige inte börjar vid gränsen och att det är i Sveriges intresse att förhindra att konflikter sprids till Sverige (Karén 2012).

Mot slutet av år 2012 rapporterade Aftonbladet den 8 november 2012 i "sex orosmoln inför Obama-nya kriser står redan för dörren" att konflikthärdar i Mellanöstern och särskilt Syrien, med stora flyktingströmmar som följd, påverkar hela världen, inklusive Sverige (Hansson 2012). Begreppet hotbild förekommer i flertal artiklar under år 2012, där Ryssland framstår som den främsta hotbilden mot Sverige. Det går att resonera att hotbild i ett svenskt kontext har ett socio-ekonomiskt betydelsesammanhang, där användningen av begreppet kan böttna i att det finns en stark allmän mening bakom dess innebörd (Kurunmäki 2012, s. 178). Det går utifrån artiklarnas retorik att argumentera för att medier och politiker ingår i ett ömsesidigt beroendeförhållande, där de påverkar varandra och att de tillsammans präglar den framtida diskursen i nyhetsmedier, men också den politiska dialogen. Det är tämligen svårt att avgöra om användningen av begreppet är ett strategiskt beslut av medier och politiker för att fånga publikens/medborgares uppmärksamhet, men det går således inte att uteslutas (Strömbäck 2009, s. 385).

4.5 Ett narrativ om år 2013

I det insamlade materialet från 2013 återfinns en märkbart hårdare övergripande retorik, jämfört med tidigare studerade år. Artiklar från året belyser Sveriges nationella säkerhet och hur den kan försvaras. Den ryska upprustningen skildras återkommande i nyhetsmedier i relation till svensk säkerhetspolitik, något som kan förklaras till viss del med hjälp av medielogik. Ett ämne som Rysslands militära upprustning och hot är relevant och intressant på olika sätt för mediala och politiska aktörer. Medierna konkurrerar om publikens uppmärksamhet

(Strömbäck 2009, s. 385). Det är skilda aktörer som formar mediernas behov och detta styr innehållet mer än verkligheten, menar Strömbäck. ÖB Sverker Göransson uttalande från 2012, som beskrev ett Sverige vars försvar endast skulle kunna stå emot ett militärt angrepp i en vecka, genererade i att flera nyhetstidningar under år 2013 rapporterade om ett potentiellt framtida svenskt Nato-medlemskap (Forsberg 2013). Att den moderna globaliseringen har påverkat säkerhetsläget och den säkerhetspolitiska rapporteringen går vidare att argumentera för. Rysslands militära aktivitet är inte något som går att blunda för, då Sverige kan ligga i riskzonen om president Putin skulle förverkliga farhågorna om ett ryskt anfall. Nationerna är sammanlänkade på ett sådant sätt att även debatten om medlemskap i Nato visar på det växande behovet av internationellt samarbete när det kommer till säkerhetsfrågor. Globaliseringen har kopplat samman dessa frågor och problematiken är ett gemensamt dilemma (Goetschel 2000, s. 259-260). År 2013 återger två tydliga sidor i Nato-debatten. Den ena parten menar på att ett medlemskap är bra för Sverige, då ett samarbete med andra länder är nödvändigt för Sveriges och omvärldens säkerhet, medan den andra parten resonerar att ett medlemskap inte är bra, då det innebär att Sverige inte längre är neutral i frågor gällande säkerhetspolitik. Nato-debatten omskrivs i artiklar dessutom ha genererat i att Ryssland har uttryckt ett missnöje kring Sveriges närmande av Nato (Holmström 2013).

Båda parterna i debatten om ett svenskt natomedlemskap är eniga om en sak – Sveriges försvar är för svagt. Detta tas upp i Svenska Dagbladets artikel "Natomedlemskap stridsäpple i debatt". Krigshotet beskrivs som relativt litet, men Sverige belyses att trots säkerhetsläget ha en mycket dålig försvarsförmåga. Ja-sägaren inför ett Natomedlemskap och statsvetaren Mike Winnerstig menade på att Sveriges försvarsbudget och försvarsförmåga skulle komma att stärkas med femtio procent vid ett Nato-inträde. Ja-sidan argumenterade under år 2013 för att Sveriges utanförskap skapar en strategisk osäkerhet i vårt närområde, och att ett samarbete därmed är nödvändigt. Medlemskap i Nato kan även öka inflytandet i EU och Norden, enligt ja-parten. Nej-sidan syftade dock till att ett medlemskap inte hade stärkt Sveriges säkerhet, även om det hade stärkt landets försvarsförmåga i krig. Dock innebär medlemskapet att Sverige med säkerhet blir anfallna i fall om Ryssland startar krig i Europa. Ett Nato-medlemskap för Sverige och Finland anses vara direkt riktade mot Ryssland. Medlemskapen hade alltså ökat spänningen i området, resonerar nej-parten. Globaliseringen gör att vi är mer sammanlänkade än någonsin, vilket gör att beslut som detta även påverkar andra nationer (MSB 2016).

Dagens Nyheter rapporterade om hur den ryska upprustningen splittrar de svenska partierna. M, MP och V varnar för en överdramatisering av det ryska hotet. Betoningen ligger på att det inte finns några tydliga bevis på att Ryssland har några avsikter eller motiv för att angripa Sverige. Dessa partier lägger även vikt vid den viktiga part som Ryssland utgör i Östersjönregionen. Fortsatt argumenteras det för att det inte är Ryssland som utgör det stora säkerhetshotet mot Sverige och världen idag, utan dessa hot ligger i klimatförändringarna och

terrorism. S, KD, FP och SD har en mörkare syn på den ryska upprustningen, med betoning på den utvecklade ryska militära aktiviteten nära Sverige, och den antidemokratiska utvecklingen i landet. Stefan Kristiansson, chefen för den militära underrättelsetjänsten, menar att Rysslands upprustning borde komma att påverka de svenska försvarsbeslutet 2015 (Stenberg 2013). Trots Sveriges samarbete med Norge, som är Nato-medlemmar, anser ÖB att Sverige fortfarande är alliansfritt. Försvarsmakten resonerar att dagens hot från Ryssland, har trappats upp på allvar sedan landets upprustning kring Ryssland-Georgienkriget (Forsberg 2013).

Retoriken under 2013, återger en skarp kritik mot Sveriges svaga försvar. Aftonbladet rapporterade om att det mot ÖB Sverker Göransson påbörjades en utredning om brott för rikets säkerhet, efter hans uttalande om att Sverige endast kunde stå emot ett angrepp i en vecka på egen hand. Säkerhetspolitiska uttalanden från politiska företrädare tyder på det Jacobsson och Pierre beskriver som en process där det har blivit legitimt för politiker att uttala sig i medier. Säkerhetspolitiska företrädare har anpassat sig efter förändringar i medielandskapet. Däremot skildrar 2013, att företrädare för försvaret inte anses innefatta liknande legitimitet. Uttalandet av ÖB Göransson möttes av kritik, där en utredning infördes. Karin Enström, försvarsminister (M), argumenterade vidare i artikeln som tog upp händelsen att hela Sverige behöver ett starkt försvar och inte endast de fem regioner som den nya försvarsplan belyser. Vidare beskrivs Sverige vara ett militärt vakuum, och att landet har slutat att bidra till säkerheten kring Östersjön (Eriksson 2013). Sveriges bidrag till säkerheten i närområdet omnämns ha gått från positiv till negativ. Sverige bidrag belyses "konsumera" mer än genera till en stabilare säkerhet. Det svenska försvaret skildras finnas i en kris, samtidigt som Östersjöområdet 2013 utsattes för fler militärmanövrar än någon annan region på jorden (Holmström 2013).

En sammanfattande observering som genomsyrar hela den säkerhetspolitiska retoriken 2013 är att Sveriges försvar är svagt, och en satsning på olika delar av försvaret är viktig. Allt från större elavbrott till terrorism, skildras som hot som det svenska samhället måste vara mer beredda på (Stenberg 2013). 2013 skildrar en ökad oro inför det ökade ryska hotet, och uttalanden och ställningstaganden av olika slag blir synliga i media. Narrativet om 2013 präglades av en splittring i åsikterna om Sveriges säkerhetsläge och vilka åtgärder som behövs göras. Just den ökade rapporteringen om Ryssland och hotet från president Putin handlar både om medialisering och medielogik, att de olika mediernas intresse styr den politiska rapporteringen - men även många politiska aktörer visade under året en skarp oro kring problematiken (Jacobsson - Pierre, s. 331).

4.6 Ett narrativ om år 2014

Det säkerhetspolitiska året 2014 ger sken av ett splittrat Sverige när det gäller det svenska försvaret, men där hotbilden har blivit klarare, jämfört med tidigare år, nämligen Ryssland.

2014 inleds med att Dagens nyheter i "Sveriges hemliga krig" från den 25 januari 2014, avslöjar att den svenska särskilda operationsgruppen ingår i krig runt om i världen. Trots det erkänns inte Sverige ingå i ett krig (Stenberg 2014). Artikeln belyser en bild av ett Sverige, som trots sin positionering som "neutral", ingår i väpnade konflikter.

Rapporteringen om att Nato tvingas rusta upp i Europa blir stående efter Rysslands aktioner mot Ukraina i slutet av februari 2014. I artikeln "Nato rustar för en ny orolig värld" (2014) belyses ett kommande Nato-möte, där dess utfall beskrivs komma att påverka Sverige. Sveriges närmande till Nato, belyses som 'hastigt' medan Sveriges försvar beskrivs som 'svagt'. Rysslands premiärminister benämns enbart som "Putin", som med sitt agerande i Kreml, beskrivs ha lett till att samarbeten är nödvändiga för Sverige, även i fredstider (Holmström 2014). Globaliseringen har lett till att det är viktigare för Sverige att hitta sätt att samarbeta på för att bekämpa hotet mot andra nationer och stater (Mabee 2009, s. 3). Diskursen kring Nato, tyder på en mjukare inställning och retorik, än den retorik politiska företrädare har uttryckt under tidigare år. Säkerhetspolitiska experter uttalar sig i "världen tittar på" i Aftonbladet 2 mars 2014, där det framstår som vansinnigt om Ryssland skulle försöka på sig "några militära äventyrligheter". Trots att risken för agerande från Rysslands sida beskrivs som 'vansinnigt' återges det ändå att det trots allt, finns ett hot från Ryssland (Melin, 2014). Det insamlade materialet innefattar politiska uttalanden om att höja eller att inte höja försvarsanslag, vilket löper som en röd tråd under 2014.

Utöver diskurser kring Nato-samarbeten och hotet från öst, lyfts cyberattacker fram som ett starkare hot mot Sverige, jämfört med tidigare år. I Svenska dagbladet den 17 juli 2014 varnar Säpo inför att Kina och Ryssland är mest aktiva mot Sverige när det gäller cyberattacker. I artikeln uttalar sig säkerhetsrådgivaren Joakim von Braun att han är "kritisk mot att Säpo inte berättar om hur stora hoten är och vad de egentligen rör sig om" och "När Säpo inte berättar vad hoten är så vet ju inte folk hur de ska skydda sig" (Wong, 2014). Missnöjet över hemlighetsmakeri av Svenska myndigheter om en eventuell hotbild mot Sverige går tydligt att avläsa i artikeln. Det går att argumentera att politiska företrädare brister att följa en politisk logik, som utgår från att meddela medborgare om det som anses vara betydelsefullt för dem att veta att veta (Strömbäck 2009, s. 388). Att Sverige står inför en ökad hotbild är det många som säkerhetspolitiska representanter är överens om år 2014. I "det finns ingen direkt hotbild mot Sverige" i Dagens nyheter 21 oktober 2014 gör Statsminister Löven ett försök i att avdramatisera skeden i Östersjön och hotet från Ryssland (Eriksson

2014). Men det går vidare att resonera att hotbilden förblev oförändrad under slutet av 2014.

4.7 Ett narrativ om år 2015

Globaliseringen har bidragit till att det är betydligt lättare att röra sig mellan länder, vilket även gynnat terrornätverk. Terrornivån i Sverige har tidigare inte varit omtalad på samma sätt, men likt handel och resor, har globaliseringen bidragit till det rörliga internationella hotet. 2015 är ett år som präglas av en tämligen stor oro kring de internationella säkerhetsangelägenheterna.

Dagens Nyheter rapporterar om att breda politiska uppgörelser är ett försvar i sig när Sverige hotas, då det är viktigt att Sverige visar sig stabilt. I DN:s "Enigheten är en viktig signal till omvärlden" omskrivs att en bred uppgörelse om 13 åtgärder mot terrorism har gått i lås. Den breda uppgörelsen skall underlätta att döma personer som förbereder, betalar eller genomför terrorbrott. Samtidigt beskriver artikeln att det ska bli förbjudet att delta i aktiviteter som resor och läger som har koppling till terrororganisationer. Artikeln belyser att Frankrike och USA har bett Sverige om ett militärt stöd mot terrorgruppen IS. Slutligen i artikeln, belyses att uppgörelser kring flyktingpolitik och terrorbekämpning har skett parallellt. Artikeln problematiseras att det ligger en fara i de framhastade lagförslagen, som kan bli kontraproduktiva (Stenberg 2015). Retoriken i artikeln skildrar ett tydligare ställningstagande för Sveriges del, där säkerhetspolitiska talesmän för en skarpare och mer öppen kritik mot Sveriges försvar. Medielogiken kan här påverka medieinnehållet efter det människor förväntas vara intresserade av i konkurrensen om läsare, samtidigt som den politiska logiken har en påverkan på mediekanalerna att redogöra om det som är betydelsefullt för människor att veta (Strömbäck 2009, s. 388).

Globaliseringens påverkan går att argumentera för, då bekämpningen mot den nya illustrerade hotbilden från terrorgruppen IS, är beroende av ett samarbete över nationsgränserna (Goetschel 2000, s. 259-260). Dagens dominerande terrorism, ett nationsneutralt krigssätt, har uppkommit bland annat genom globaliseringens sammanlänkande effekter och kan möjligen således även bekämpas med hjälp av dem. Trots detta, fortsätter försvarets andel av BNP att minska fastän oron om de ökade militära oroligheterna återstår. Artiklarna under 2015 belyser likt tidigare år att en tydligare satsning bör göras. Skillnaden i rapporteringen, är att dessa satsningar beskrivs verkställas under året. Satsningarna beskrivs höja säkerheten i Sverige och närområdet, där Rysslands allt mer intensiva handlingssätt runt Östersjön beskrivs utgöra hotbilden. Försvarsminister Peter Hultqvist (S) menar att Sverige sänder en viktig signal till samarbetspartners att vi står för fred och säkerhet i vår del av Europa. Sverige ligger trots allt sen flera år tillbaka lägst bland de nordiska länderna när det

kommer till militära utgifter. Det civila försvaret belyses i det närmaste vara obefintligt, och detta medger också Hultqvist till SvD (Nygårds 2015).

Vidare bevis på en tydlig, hårdare riktning i retoriken och säkerhetspolitiken går att finna i ett uttalande av Sveriges nya överbefälhavare, Micael Bydén, där han uttryckte att han inte är rädd för Putin efter de senaste utspelen. Om Sverige skulle ansöka om ett Nato-medlemskap skulle det ”kräva nödvändiga reaktioner”, har Ryssland uttalat. ÖB belyser att den ryska retoriken inte skrämmer honom. Han resonerar vidare att Sveriges säkerhet byggs på bilaterala samarbeten och att vi har en lång tradition av att arbeta med både FN, EU och Nato. Nato-medlemskap är dock en helt politisk fråga (Stenquist 2015).

Då Bydén uttalade sig med en så pass tydlig och rak retorik, kan detta ha resulterat i att han satte en ny ribba i retoriken kring säkerhetspolitiken. Medierna kan i sin tur ändrat sin retorik efter detta, vilket kan resulterat i att politikerna anpassat sig till denna nya riktning medierna tog. Likt Strömbäck resonerar, går det att hävda att en medialisering har påverkat politiken. Uttalanden från säkerhetspolitiska företrädare som ÖB, visar på en anpassning till medierna, vilket Strömbäck menar genererar i att medierna får större inflytande över politiken. Politiker har tydligt anpassat sig till avslöjanden som har rapporterats om i nyhetsmedier vilket deras politiska kommunikation i sin tur också har anpassat sig till (Strömbäck 2009, s. 388).

En artikel i DN belyser Nato-chefen Jens Stoltenberg att det är tack vare Norges medlemskap i Nato som det finns en någorlunda bra relation till Moskva. Stoltenberg förtydligar att han är försiktig med att säga till svenskarna vad de borde göra i valet om medlemskap, då det är något Sverige själva måste avgöra. I en tid med ökad oro, resonerar Stoltenberg att det är viktigt med Nato och det samarbete som Sverige och organisationen har. Ryssland omskrivs motarbeta Natos närvaro i de baltiska länderna, medan Nato har ökat sin militära närvaro i Baltikum. Stoltenberg understryker dock att Nato inte söker en konfrontation med Ryssland (Holmström 2015).

Säpo beskrivs brista i sitt arbete med att säkra den nationella svenska säkerheten, där hanteringen av fallet om den terrorismisstänkte Mutar Muthanna Majid beskrivs ha varit bristfällig. Mycket av kritiken har riktats mot den ofullständiga information som funnits kring arbetet. Parallellt med efterlysningen av Majid höjde den svenska polisen terrornivån i Sverige från tre till fyra på den femgradiga skalan, med motiveringen att hotet kom från en misstänkt man med planer på ett terrorattentat hade tagit sig in i landet (Thorneus 2015).

Under detta år syns en relativt tydlig förändring i retoriken. Det blir en mer distinkt riktning som uppdragar sig, och Sveriges ställning visas inte längre vara lika neutral som den tidigare ha varit. Satsningar på försvar och säkerhet är stora och viktiga frågor, och Sverige börjar allt mer visa en solid bild utåt. Fler länder syns även engagera sig i den svenska säkerhetspolitiken, vilket möjligen visar på Sveriges växande ställning och betydelse i det globala samhället. Eftersom globaliseringen bidrar till utsuddade nationsgränser, kanske en tydlig och skärpt bild utåt är mer viktigt för en nation nu än någonsin innan (Goetschel

2000, s. 259-260) Polisens utspel i medier kring bland annat terrorhotet kan även visa på mediers växande inflytande och den tydliga medialiseringen av politiken (Strömbäck 2009, s. 385).

4.8 Ett narrativ om år 2016

Narrativet om den svenska säkerhetspolitiken under 2016 (fram till 31 oktober 2016), skildrar ett svagt nationellt skydd av civilbefolkningen, ett ökat hot från Ryssland och en redogörelse om att Nato inte är lösningen på ett ökat säkerhetsläge i Sverige.

Den 12 januari 2016 rapporterade nyhetsmedier under Folk och försvars rikskonferens i Sälen att Sverige och Danmark ska ingå i ett militärt samarbete, men endast i fredstid. I artikeln belyses även att Sverige bör satsa mer på militärt och civilt försvar då det svenska folket "lever farligt". I artikeln beskrivs även att skyddet av civilbefolkningen måste stärkas vilket framkom när experten Johan Wiktorin betygsatte Sveriges samlade förmåga i en rapport i uppdrag av regeringen. På en femgradig skala fick skyddet av civilbefolkningen bottenbetyget 1 (Holmström 2016). Rapporteringen om Sveriges säkerhetsläge påminner om tidigare år, men aldrig har det nationella försvaret fått utstå en sådan tillspetsad kritik, vilket kan ha varit ett medvetet val i att försöka fånga åhöraren (Jacobsson och Pierre 2009, s. 332-33). Om så var fallet, blev det så, då 2016 kom att innehålla flera artiklar som berörde ämnet.

Nato-medlemskap rapporterades det om i flera artiklar under 2016, även i "Nu kan Wallström få en bred debatt om Nato" från 3 september 2016. I artikeln beskrivs en rapport av utredaren och ambassadören Krister Brigéus. Ett medlemskap i Nato beskrivs som "avskräckande för Ryssland", men där en fortsatt politiskt splittrad syn om Sverige bör ingå i ett natomedlemskap skildras. Ett svensk Nato-medlemskap beskrivs inte vara "en genväg för att slippa upprätthålla en egen svensk militär". I artikelns slutskede återges en orolig och frågade skildring av hur Sverige skulle lyckas undvika eller stå utanför ett framtida storkrig skulle sprida sig till Östersjöområdet (Holmström 2016).

"I Sveriges säkerhet försämras" i Dagens nyheter 4 september 2016, väljer försvarsmakten att avslöja, genom ÖB Bydén till regeringen, hur säkerhetsläget i det svenska närområdet har förändrats och försämrats. Ryssland uttalas vara orsaken. Artikeln berör Rysslands agerande från tidigare år, däribland kränkningar mot Ukraina och övningar runt Östersjöområdet. Östersjöområdet illustreras ha en större militär närvaro. Retoriken om Ryssland är skarp och tydlig. Ryssland belyses vara en opålitlig part, som när den väl bestämmer sig för att göra något, så går det fort. Hotbilden illustreras däremot inte vara ökad sedan tidigare år enligt ÖB. Det understryk ändå att försvaret följer utvecklingen och är beredd. Artikeln skildrar en förändring av retoriken kring det aktuella säkerhetsläget, där Krim 2014 belyses som en vändpunkt för säkerhetsläget.

Utvecklingen i Europa beskrivs i ha gått åt fel håll, där en sträng Putinregim, terrordåd, politisk osäkerhet i västeuropa efter brexit och en allmän omvärldsutveckling berörs. Å andra sidan återges en hoppfylld retorik i artikeln, om att “försvaret förhöjer förmågan och justerar beredskapen till den nivå som går” och att Gotland har återmilitariserats. Att globaliseringen har satt sina spår i en modern värld går att argumentera för. Globaliseringen har påskyndat Sverige att fatta drastiska politiska beslut och förändra säkerhetsreformer, vilket har belyst Sveriges tidigare sårbara säkerhetsläge (Kapitonenko 2009, s. 800). I “ökat ryskt hot mot Sverige hölls hemligt” från den 19 september uttalar sig William Agrepp, professor i underrättelseanalys vid Lund universitet: “Under de många kriserna under kalla kriget var höjningarna av Sveriges militära beredskap långsamma och försiktiga. Men nu har Sverige visat att man snabbt kan gå från ord till handling”

I artikeln uttalar också ÖB, där han belyser att han som tjänsteman väljer att uttala sig i medier eftersom att han resonerar att alla har skäl att följa händelseutvecklingen, och att det inte är ett agerande i hopp om att få ett större försvarsanslag till försvarsmakten (Holmström 2016). Uttalandet utgår utifrån en politisk logik, där ÖB har påverkat medier att rapportera om det som är relevant och betydelsefullt för medborgare att veta om säkerhetspolitiken (Strömbäck 2009, s. 388).

Omkring en månad efter, 14 oktober 2016, rapporteras i “hemlig information stannar hos regeringen” att regeringen inte vill ge riksdagen hemlig information om hotet från Ryssland. I artikeln uttalar sig utrikesminister Wallström (S) att “Ryssland inte ska diktera den svenska säkerhetspolitiken” (Holmström 2016). Flera artiklar fram till undersökningens slutdatum 31 oktober 2016, belyser en debatt om svenskt Natomedlemskap i enlighet med tidigare förd debatt som har pågått under de studerade sex åren. Men samtidigt omskrivs under 2016 att Nato inte har inkluderat Sveriges försvarsminister i frågor som rör säkerheten runt Östersjöområdet. Den 31 oktober 2016 efterlämnar en bild av ett Sverige, där Nato har distanserat sig och där hotet från Ryssland återstår.

4.9 Hypotesprövning: hypotes 1

Vår primära hypotes lyder: “retoriken kring den svenska säkerhetspolitiken har förändrats under tidsperioden 2010-2016”. Vår analys tyder på att vår hypotes stämmer och kan stärkas utifrån de artiklar vi har observerat. Den svenska säkerhetspolitiken och retoriken kring den har förändrats, i takt med att världen har förändrats och att globaliseringen har skapat nya hotbilder. Nya hotbilder har uppstått, där de två mest uppmärksammade exemplen med skildras komma från Ryssland och terrorismen. Vår analys skildrar ett Sverige som under sex år har gått från att föra en relativt passiv och neutral retorik kring säkerhetsfrågor, där till exempel USA:s kartläggning av infrastrukturen inte var värt att kommentera

enligt regeringen, till en tydligare och stark ställning utåt visas upp i medier. Ett exempel på detta är tidigare ÖB Göransson's uttalande 2013 om att Sveriges försvar inte skulle klara sig mer än en vecka vid ett anfall. Den nuvarande Svenske överbefälhavaren Bydén uttalade sig 2015 om att han inte var rädd för Putin, vilket tyder på en förändring av den svenska säkerhetspolitiska retoriken. Retoriken har gått från att vara mer restriktiv i artiklar, till att skarpare utmåla hotbilder. Vidare går det att resonera att en större vikt har börjat läggas vid att ta ställning till och uppmärksamma frågor om Sveriges försvarsmakt. Det går också att se en skillnad i politikernas retorik, där synen på ett närmande av Nato har förändrats. Överlag syns en vassare retorik kring säkerhetspolitiken, som kan kopplas till det intensifierade läget i Sveriges omvärld.

4.10 Hypotesprövning: hypotes 2

Arbetets sekundära hypotes lyder: "Sverige har inte längre samma roll som neutral aktör". Även detta kan vår analys ge visst stöd till. Bevisen för detta är mer subtila än de som stärker vår primära hypotes. Det syns en tendens av att aktörernas uttalanden i det observerade resultatet tar mer ställning i uttalanden de senare undersökta åren, vilket visar på en strävan mot mer tydlig bild utåt. Detta kan ses både i till exempel ÖB Bydén's uttalande om att han inte är rädd för Putin, men också i att Nato-debatten har blivit vanligt förekommande i den svenska säkerhetspolitiska diskussionen och i uttalanden av Sveriges utrikesminister att "Ryssland inte ska diktera den svenska säkerhetspolitiken". Den observerade skillnaden i retoriken som konstaterades i samband med huvudhypotesen, visade sig även till viss del besvara vår andra underhypotes. Sveriges retorik kring landets säkerhetspolitik har blivit vassare, vilket i sin tur gör att Sverige tenderar att ta en tydligare ställning i nationella som internationella frågor, vilket bidrar till en mindre neutral roll i det globala samhället. Samtidigt belyser artiklar att Sverige under åren har deltagit i samarbeten med Nato och i internationella samarbeten mot cyberattacker, vilket kan argumenteras ha lett till att Sverige inte längre har samma roll som neutral aktör. Detta styrks också av uttalanden om Sverige av Ryssland, vilket har lett till ett förändrat säkerhetsläge.

5 Diskussion

Artiklarna under de studerade sex åren skildrar ett narrativ som kan öka vår förståelse inför politiska företeelser. Hypotesprövningen stärkte bilden av att retoriken har hårdnat, men den mediala framställningen tyder på en verklighet om det svenska säkerhetsläget som kan ha präglats av mediala mekanismer. Det går således att argumentera för att en berättarteknik kan ha påverkat innehållet i artiklarna och därmed påverkat vår skildring av narrativet om den svenska säkerhetspolitiken. Fördelen med mediernas rapportering under åren är att yttrandefriheten har värnats. Men den utarbetade tillspetsning av innehållet och den porträtterade polariseringen mellan Ryssland och Sverige kan vara problematisk, då relationen mellan länderna och kommunikation har blivit skarpare mellan parterna. Denna polarisering går återfinna runt om i Europa, men även i andra delar av världen. Vår undersökning har kastat ljus på språkets makt och betydelse när det gäller internationella relationer. Utifrån rapporteringen från 2010-2016 om Sveriges säkerhetsläge går det att stärka att Sverige har börjat rusta upp försvaret, i takt med Ryssland. Samtidigt belyses ett allt mer oroligt närområde, där en rädsla finns inför att krig kommer att utbryta runt Östersjöområdet. Narrativet om 2010-2016 skildrar även ett USA som inte längre engagerar sig lika mycket i det säkerhetspolitiska Europa. Sveriges belyses ha gått från ha varit naiva inför sitt försvars kapacitet och säkerhetsläge, till att på riktigt agera och göra förändringar i försvars-säkerhetspolitik. En iakttagelse under vår forskning är att nyhetsmedierna inte har rapporterat i relation till Sveriges säkerhetspolitik om Syrienkriget och flera av de andra stora händelserna som uppsatsens tidslinje skildrar. Terrorhot och IS nämns, men många av andra stora internationella händelser som har påverkat omvärlden, går inte att styrkas ha påverkat uttalanden eller retoriken kring det svenska säkerhetsläget. En viss påverkan går ändå inte att uteslutas helt.

Vår studie har stärkt bilden av nyhetsmedier och politikernas makt i skapandet av narrativet om Sveriges säkerhetspolitik, där även en ökad förståelse inför språkets betydelse och makt har skapats. Samtidigt har vår analys besvarat vår frågeställning, där analysens resultat stärker bilden av att det nationella säkerhetsläget är starkt präglat av den globalisering som har skett och som sker.

5.1 Sammanfattande kommentar och vidare forskning

Arbetets undersökning och analys konstaterar att retoriken kring den svenska säkerhetspolitiken har förändrats och blivit en aning vassare sedan 2010. Det finns olika sätt som en undersökning om detta ämne kunde utföras på, och olika infallsvinklar att ta hänsyn till. Arbetets valda sätt att genomföra studien på, visar på en övergripande tendens till en förändrad säkerhetspolitisk retorik. I korrelation till förändringar i världen, ändras även förhållandesätt till bland annat säkerhetsfrågor. Detta påverkar i sin tur rapporteringen kring dem. Globalisering, medielogik och politisk logik har varit teoretiska hjälpmedel och ramverk för att förtydliga möjliga bakomliggande orsaker till den förändrade retoriken. Viktigt att poängtera är att detta arbete har ämnat att skapa en övergripande bild av hur retoriken har sett ut och har förändrats de senaste sex åren. För en djupare analys krävs ytterligare tid, omfattning, material och infallsvinklar.

Retoriken kring den svenska säkerhetspolitiken har förändrats i takt med det globala samhället och dess världsomspännande händelser de senaste sex åren, och kommer med all sannolikhet att fortsätta att göra det. Endast under slutet av 2016 har ett flertal världsomskakande skeden påverkat världen och inte minst Sverige, vilket öppnar upp för framtida forskning kring området. Möjligen kan fokus då ligga på säkerhetspolitiken rörande Sverige och Ryssland, för att återge en mer djupgående analys av narrativet om de två parternas förändrade relation.

6 Referenshänvisning

- Aagård, Martin, 2010. "Avslöjad av nätets medborgargården om Jihad Jane", *Aftonbladet*, Nyhetsartikel. 2010-01-18. (Hämtad: 2016-11-22)
- El Mahdi, Josef (2010), "Samverkan är viktig" *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2010-08-08. (Hämtad: 2016-11-20)
- Eriksson, Niklas, 2013. "Stockholm är prio ett vid krig Här är 5 områden försvaret kan skydda men bara ett i taget", *Aftonbladet*, Nyhetsartikel. 2013-01-26. (Hämtad: 2016-11-23)
- Eriksson, Karin, 2014. "Det finns inget direkt hot mot Sverige", *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2012-10-21. (Hämtad: 2016-10-20)
- Esaiasson, Peter – Giljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena, 2012. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.
- Forsberg, Oskar, 2011. "ÖB: Sverige kan försvara sig i en vecka", *Aftonbladet*, Nyhetsartikel. 2013-01-03. (Hämtad: 2016-11-21)
- Fredén, Jonas – Stiernstedt, Jenny, 2011. "Ökad risk för svensk trupp i Afghanistan", *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2011-01-03. (Hämtad: 2016-11-20)
- Kapitonenko, Mykola, 2009. Globalization, Nation-state, and Global Security Arrangements, *Europolis*, Issue 6, 585-603
- Karén, Frederic 2012 "Varför hemlighölls Jas-insatsen?" *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2012-06-24. (Hämtad: 2016-11-20)
- Kurunmäki, Jussi, 2014. *Textens mening och makt - Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3e upplagan. Lund: Studentlitteratur.
- Globalis, Hemsida, [elektronisk] 2016. Den arabiska våren. Tillgänglig: <http://www.globalis.se/Konflikter/Den-arabiska-vaaren>. (Hämtad: 2016-12-02)

- Goetschel, Laurent, 2000. "Globalisation and Security: The Challenge of Collective Action in a Politically Fragmented World", *Global Society*, 14:2, 259-277
- Hansson, Wolfgang. 2012 "Sex orosmoln runt Obama - Nya kriser står redan för dörren", *Aftonbladet*, Nyhetsartikel. 2012-11-08. (Hämtad: 2016-11-20)
- Holmström, Mikael, 2011. "FRA-lagen i vägen för jakten på terrorister", *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2011-12-08. (Hämtad: 2016-11-21)
- Holmström, Mikael, 2012. "Försvaret allt närmre total kollaps", *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2012-04-30. (Hämtad: 2012-11-08)
- Holmström, Mikael, 2013. "Natomedlemskap stridsäpple i debatt" *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2013-10-25. (Hämtad: 2016-11-23)
- Holmström, Mikael, 2013. "Finsk kritik mot svenskt försvar", *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2013-11-30. (Hämtad: 2016-11-24)
- Holmström, Mikael, 2014. "Nato rustar upp för en ny orolig värld" *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2014-09-04. (Hämtad: 2016-11-20)
- Holmström, Mikael, 2015. "Natochefen vill utveckla samarbete med Sverige", *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2015-10-11. (Hämtad: 2016-11-20)
- Holmström Mikael 2012, "Nya hotbilder i hemlig rapport" *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2012-09-17. (Hämtad: 2016-11-20)
- Holmström, Mikael, 2016. "Sverige och Danmark ska samarbeta militärt", *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2016-01-12. (Hämtad: 2016-11-20)
- Holmström, Mikael, 2016. "Nu kan Wallström få en bred debatt om Nato", *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2016-09-03. (Hämtad: 2016-11-20)
- Holmström, Mikael, 2016. "Sveriges säkerhet försämras", *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2016-09-04. (Hämtad: 2016-11-20)
- Holmström, Mikael, 2016. "Hemlig information stannar hos regeringen", *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2016-10-14. (Hämtad: 2016-11-20)
- Jacobsson, Bengt - Jon Pierre, 2009. "Politikens medialisering: Introduktion", *Statsvetenskaplig Tidskrift*, vol. 110, nr. 4, s. 331-334
<http://journals.lub.lu.se/index.php/st/article/viewFile/7254/6065>
- Mabee, Bryan, 2009. *The globalization of security: State power, security*

provision and legitimacy. Basingstoke, Palgrave Macmillan.

Melin, 2014 “världen tittar på”, *Aftonbladet*. Nyhetsartikel. 2014-03-02. (Hämtad: 2016-11-20)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Hemsida [elektronisk] 2016. Globalisering. Tillgänglig:
<http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/Internationell-sakerhet/Globalisering/> (Hämtad: 2016-11-13)

Nygårds, Olle, 2015. “Försvarets andel av BNP minskar”, *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2015-04-24. (Hämtad: 2016-11-22)

Olsson, Lova, 2011. “S öppnar för ledning av EU-trupp”, *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2011-11-26. (Hämtad: 2016-11-20)

Regeringens hemplats för mänskliga rättigheter, 2016, Hemsida [elektronisk]. Tillgänglig:
<http://www.manskligarattigheter.se/sv/de-manskliga-rattigheterna/vilka-rattigheter-finns-det/yttrandefrihet> (Hämtad 2016-11-20)

Rosén, Hans, 2011. “Sverige har en central roll internetkriget”, *Dagens Nyheter*. Nyhetsartikel. 2011-01-02. (Hämtad: 2016-11-20)

Stenberg, Ewa, 2010. “Vi behöver nyansera bilden av Ryssland” *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2010-01-18. (Hämtad: 2016-11-22)

Stenberg, Ewa, 2013. “Rysk upprustning splittrar partierna” *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2013-05-19. (Hämtad: 2016-11-23)

Stenberg, Ewa, 2014. “Sveriges hemliga krig”, *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2014-01-15. (Hämtad: 2016-11-20)

Stenberg, Ewa 2012 “USA:s försvar trappar upp hemlig krigföring” *Dagens nyheter*, Nyhetsartikel. 2012-01-15. (Hämtad: 2016-11-20)

Stenberg, Ewa, 2013. “MP: Sätt säkerhet före försvar”, *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2013-01-16. (Hämtad: 2016-11-24)

Stenberg, Ewa, 2015. “Enigheten en viktig signal till omvärlden”, *Dagens Nyheter*, Nyhetsartikel. 2015-12-11. (Hämtad: 2016-11-23)

Stenquist, Victor, 2015. “Nya ÖB är inte rädd för Putin”, *Aftonbladet*, Nyhetsartikel. 2015-09-12. (Hämtad: 2016-11-23)

- Strömbäck. 2009. Medialisering och makt: En analys av mediernas politiska påverkan, *Vetenskaplig rapport*. 2009-02-10. <http://miun.diva-portal.org/smash/get/diva2:235415/FULLTEXT01.pdf> (Hämtad: 2016-10-20)
- Thorneus, Ebba, 2015. "Säpos försvar – efter gripandet", *Aftonbladet*, Nyhetsartikel. 2015-11-22. (Hämtad: 2016-11-23)
- Wong, Ola, 2013. "UD:s datorer smittade med spionprogram", *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2014-07-17. (Hämtad 2016-10-20).
- Østbye, Helge, 2004. *Metodbok för medievetenskap*. 1. uppl. Malmö: Liber ekonomi